

Соціальний супровід осіб з інвалідністю після працевлаштування

З 20 вересня 2013 року у Харківській області запроваджено пілотний проект щодо організації соціального супроводу осіб з інвалідністю після працевлаштування. Проект передбачає створення сприятливих умов для працевлаштування та тривалої продуктивної зайнятості осіб з інвалідністю, підвищення їх суспільної ролі як повноправних учасників соціального та економічного життя.

Послуги з соціального супроводу передбачають психологічну, соціальну та юридичну підтримку, допомогу у розв'язанні питань, пов'язаних з адаптацією на робочому місці з метою подовження терміну трудових відносин.

Основним завданням соціального супроводу є з'ясування об'єктивних причин звільнення особи з інвалідністю з роботи для запобігання її подальшого неякісного працевлаштування, вплив на роботодавця у разі допущення ним порушень законодавства про працю.

Заходи з соціального супроводу передбачають:

- оцінювання навичок, здібностей, талантів, інтересів та бажань кожного інваліда для виконання тієї чи іншої роботи;
- складання плану підбору підходящої роботи;
- ведення переговорів з роботодавцем щодо працевлаштування інваліда;
- інформування роботодавців про психофізіологічні особливості та потреби працівника з інвалідністю;
- оцінювання потреб у створенні спеціальних умов на робочому місці та з'ясуванні трудових обов'язків працівника;
- інформування інваліда про функціональні обов'язки, умови праці, про трудові права та заходи соціального захисту працюючих інвалідів.

Інформацію щодо законодавства про працю, зайнятість та соціальний захист осіб з інвалідністю, ситуації на ринку праці можна отримати у будь-якому територіальному органі Державної служби зайнятості України.

ЯКЩО У ВАС ВИНИКЛИ ПИТАННЯ, ПОБАЖАННЯ, СКАРГИ, ТЕЛЕФОНУЙТЕ НА «ГАРЯЧУ» ЛІНІЮ,

яка працює щодня, крім неділі, з 10:00 до 16:00

за номером (057) 714-96-34

м. Харків, вул. Броненосця «Потьомкін», 1-А.

Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації
м. Харків, Держпром, 3 під'їзд, 7 поверх,
тел.: (057) 705-26-72

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
м. Харків, Держпром, 6 під'їзд, 9 поверх,
тел.: (057) 757-08-94

Харківське обласне відділення Фонду соціального захисту інвалідів
м. Харків, Держпром, 1 під'їзд, 1 поверх,
тел.: (057) 705-19-29

Територіальна державна інспекція з питань праці у Харківській області
м. Харків, Держпром, 7 під'їзд, 6 поверх,
тел.: (057) 715-78-36

КЗОЗ «Обласний центр медико-соціальної експертизи»
м. Харків, вул. Галана, 6,
тел.: (057) 705-18-28

Регіональний осередок Харківської обласної ради Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України»
м. Харків, Держпром, 3 під'їзд, 1 поверх,
тел.: (057) 705-45-37

www.dcz.gov.ua/kha

В РАМКАХ ВПРОВАДЖЕННЯ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ПЛОТНОГО ПРОЕКТУ З СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

ПОРАДИ

щодо реалізації права на працю та адаптації на робочому місці осіб з інвалідністю

Право на працю та зайнятість осіб з інвалідністю

Право на працю — одне з основних прав людини. Воно поширюється й на осіб, які мають інвалідність.

Кожна людина, у тому числі з групою інвалідності, **має право на працю**, яке передбачає можливість заробляти собі на життя працею, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується (Ст. 43 Конституції України).

Особи з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку, мають право бути зареєстрованими у територіальних органах Державної служби зайнятості України як безробітні.

Особи з інвалідністю, **які звернулися до** територіальних органів Державної служби зайнятості України, перед початком трудової діяльності **можуть отримати послуги** з профорієнтації та профдіагностики, допомоги у працевлаштуванні, при потребі — направлення на підвищення кваліфікації чи отримання професійного фаху.

При виявленні схильності до підприємництва, територіальні органи Державної служби зайнятості України допомагають скласти бізнес-план, виплачують відповідно до законодавства України одноразову допомогу по безробіттю для започаткування власної справи. У період пошуку постійного місця роботи пропонують тимчасову зайнятість.

Пошук підходящої роботи за сприянням територіальних органів Державної служби зайнятості України **здійснюється при наявності** рекомендацій медико-соціальної експертної комісії та індивідуальної програми реабілітації, де зазначаються обмеження особи з інвалідністю та рекомендації щодо її трудової та професійної реабілітації.

Громадяни віком старше 45 років можуть підвищити свою конкурентоспроможність на ринку праці шляхом отримання ваучерів.

Індивідуальна програма реабілітації — це комплекс заходів, спрямованих на відновлення та компенсацію порушених або втрачених функцій організму і здібностей інваліда, з визначенням порядку, місця їх проведення. Вона **розробляється протягом 1 місяця** з дня звернення інваліда до МСЕК (Постанова КМУ від 23.05.2007 р. №757).

Якщо **роботодавець** має сумніви, чи може людина з інвалідністю працювати на певному робочому місці, то він **може направити особу до МСЕК для отримання відповідного висновку.**

Прийняття на роботу та переведення на іншу роботу

Під час прийняття на роботу людей з інвалідністю, направлених МСЕК, **роботодавці не мають права** встановлювати для них випробування (Ст.26 КЗпПУ від 10.12.1971 р. №322-VII).

Звільнення та перекваліфікація працівника

За працівником, який втратив працездатність у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, **зберігається місце роботи та середня заробітна плата на весь період** до відновлення працездатності або до встановлення стійкої втрати професійної працездатності.

У разі неможливості виконання працівником попередньої роботи, роботодавець **зобов'язаний організувати навчання, перекваліфікацію** особи з інвалідністю відповідно до рекомендацій МСЕК.

Якщо стан здоров'я людини з інвалідністю перешкоджає виконанню її професійних обов'язків, то вона **має право** достроково **розірвати трудовий договір** (Ст. 172 КЗпПУ від 10.12.1971 р. №322-VII).

У разі припинення трудових відносин, особа з інвалідністю **має право на повторне звернення** до територіального органу Державної служби зайнятості України.

Термін та тривалість відпустки працівників з інвалідністю

Інвалідам I та II груп, у зручний для них час, надається щорічна основна відпустка тривалістю 30 календарних днів, а інвалідам III групи — 26 календарних днів.

Особа з інвалідністю може отримати **додаткову відпустку** (інваліди I та II груп — 60 календарних днів, а інваліди III групи — 30 календарних днів щорічно). Роботодавці зобов'язані надати таку відпустку без збереження заробітної плати, якщо працівник зі статусом інваліда, висловив таке бажання (подав відповідну заяву).

Працівники-інваліди, які нещодавно влаштувалися на роботу та ще не відпрацювали шести місяців на підприємстві, мають право на щорічну оплачувану відпустку у повному обсязі до настання шестимісячного терміну їх безперервної роботи на цьому підприємстві. Якщо колективний договір підприємства встановлює додаткові відпустки, або інвалід має право на додаткові відпустки з інших підстав, то кількість днів додаткової відпустки додається до основної щорічної відпустки.

Оскільки тривалість відпустки встановлено з розрахунку на рік, то працівник з інвалідністю може за своїм бажанням використати її частинами протягом року.

Працівники з інвалідністю можуть претендувати на неоплачувану відпустку за згодою сторін тривалістю не більше 15 днів на рік (Ст. 6, 10 Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. №504/96-ВР).

Група інвалідності	Основна відпустка (оплачувана)	Додаткова відпустка (неоплачувана)	Неоплачувана відпустка за згодою сторін
I та II групи	30 днів	60 днів	15 днів
III група	26 днів	30 днів	15 днів